

Zaaknr. : 18.ZK02066/18.B0071

Kenmerk : 18IT027240

Barcode :

Besprekingsverslag van de Voorbereidingscommissie Financiële Zaken

Datum: 12 april 2018

Aanwezig: De heer Th. Schots (voorzitter)
Mevrouw K. van den Berg
De heer W. de Boer
De heer J. van Dam
De heer H. Knook
De heer H. Kocx
Mevrouw C. Korst
Mevrouw N. Raedts
De heer H. Schouwenaars
De heer A. Sneep
De heer J. Taks
De heer J. Voets

Afwezig met kennisgeving: De heer J. van der Aa

Afwezig zonder kennisgeving:

Ambtelijke ondersteuning: De heer L. van den Broek, mevrouw M.J. van Overveld, mevrouw M. Musters, mevrouw M. Snoek, de heer E. Schellekens en mevrouw H. Mutsaerts (verslag).

1. Opening

De voorzitter opent het openbare deel van de vergadering en heet iedereen hartelijk welkom bij de voorbereidingscommissie Financiële Zaken.

2. Mededelingen

De voorzitter meldt dat er vanmiddag een tweetrapsbijeenkomst gepland staat. De eerste trap duurt tot 16.30 en betreft de normale vergadering van de voorbereidingscommissie. De tweede trap start om 16.30 uur om de AWP 2.0 en de kredietverlening te bespreken met alle algemeen bestuursleden.

2.a. Ingekomen stukken: Wet Fido eerste kwartaal 2018

De voorzitter stelt het Fido overzicht aan de orde dat een keer per kwartaal wordt opgesteld. Er zijn geen vragen of opmerkingen.

3. Vaststellen verslag vergadering 9 november 2017

Per bladzijde van het verslag wordt nagegaan of er vragen of opmerkingen zijn.

Het verslag wordt ongewijzigd goedgekeurd met dank aan de notulist.

4. Managementletter 2018-1

De voorzitter stelt voor met de bespreking van de managementletter te beginnen.

De heer Kocx refereert aan bladzijde 4 van de managementletter en de tekst over zuiveringsbeheer en AWP. Hij vraagt of dit nu in openbaarheid besproken kan worden of later in de besloten vergadering. Het is opmerkelijk dat deze informatie in de openbare managementletter is opgenomen.

De voorzitter stelt voor dit nu niet te bespreken, dan komen ook de redenen aan de orde voor het in acht nemen van de vertrouwelijkheid van dit onderwerp.

De heer Kocx refereert aan de risicoparagraaf en de tekst over de cao-onderhandelingen. Hij citeert: "De accountant heeft aangegeven dat in de jaarrekening 2017 met deze lasten nog geen rekening mag worden gehouden omdat er nog geen principeakkoord is bereikt". Hij stelt voor dit een keer goed met de accountant te bespreken want andere accountants hebben daar een andere mening over. Het significante bedrag kan redelijk goed ingeschat worden met inachtneming van het voorzichtigheidsprincipe. De verschuiving qua lasten valt in het jaar 2017 en het transfereren van deze lasten naar 2018 geeft een verschoven beeld. Er ontstaat effect op effect.

Mevrouw Musters heeft met de accountant gesproken en het is conform zijn advies verwerkt. Zolang er geen principeakkoord is, moet het op deze wijze verwerkt worden.

De heer Kocx constateert dat de meningen daar dan over verdeeld zijn. Bij de slibverwerking Noord-Brabant staat bij de kostenverdeling dat er overleg wordt gevoerd door de aandeelhouders/waterschappen. Wanneer wordt het algemeen bestuur geïnformeerd?

De voorzitter bevestigt dat er vandaag geen nadere mededelingen over worden gedaan, aangezien het overleg gaande is. Hij verwacht dat daarover een van de komende weken definitief uitsluitel kan worden gegeven.

De heer Kocx refereert aan pagina 8, programma 4000, zuiveringstechnische werken. De kapitaallasten nemen toe naar 648.000 euro waarvan 541.000 euro toe te schrijven is aan de agiostorting bij SNB omdat de afschrijvingstermijnen zijn verlengd. Een kapitaallast van 541.000 euro lijkt erg hoog, maar een rekenrente van 2,75 of 3% zou leiden tot een kapitaallast van 15 miljoen euro.

Antwoord via het verslag: In 2017 heeft SNB, vanwege de liquiditeitspositie, geen agioterugstorting aan de aandeelhouders gedaan. Deze is doorgeschoven naar het voorjaar van 2018. Hierdoor vinden er in 2018 twee agioterugstortingen plaats. Het extra te ontvangen bedrag bedraagt € 431.000. Tegenover de extra agioterugstorting staat een extra kapitaallast van € 541.000. Deze bestaat voor € 431.000 uit afschrijving en voor € 110.000 aan rente.

De heer Schellekens antwoordt dat voor SNB wordt gerekend met de leningen die specifiek in die tijd zijn afgesloten. Hiervoor gelden hogere rentepercentages. Wanneer de agioterugstorting later plaatsvindt, dan loopt het rentebedrag op.

De heer Kocx constateert dat dit uitvoerig is besproken in het algemeen bestuur. Maar op dat moment was de beslissing al genomen door de Raad van Commissarissen en kon er niets meer aan veranderd worden. Hij heeft toen al gewaarschuwd voor het ontstaan van kapitaallasten, waarvan hij overigens verwachtte dat deze lager zouden zijn dan nu uit de stukken blijkt. Dit wordt gekoppeld aan leningen die zijn afgesloten tegen tarieven uit het verleden, maar vorig jaar of twee jaar geleden zijn er veel leningen omgezet en gemiddeld, waardoor de gemiddelde rekenrente veel lager is geworden. Het lijkt een beetje oneerlijk om dat tegen die oude leningen af te zetten. Het omzetten van de leningen voor 100 of 125 miljoen euro is juist gedaan vanwege de lage rentestand. Nu wordt vastgehouden aan de oude leningen die misschien niet eens meer bestaan.

De heer Schellekens zal nagaan of deze afspraken meegenomen moeten worden.

De voorzitter zegt toe deze vraag via het verslag te beantwoorden.

Antwoord via het verslag: In het verleden is als beleid gehanteerd om agiobetalingen aan SNB voor investeringen op te nemen tegen het rentepercentage van de laatst afgesloten lening en deze niet

mee te laten lopen in de renteomslag. Tot op heden is dit beleid toegepast. Bij de Begroting 2019 zal worden heroverwogen of het wenselijk is het beleid aan te passen.

De heer Kocx constateert dat De Dommel zuiveringswerkzaamheden uitvoert voor Brabantse Delta, die de belastingopbrengsten ontvangt. Hij citeert: "De netto directe lasten zijn 200.000 euro voordeliger." Deze tekst leidt tot de veronderstelling dat er kosten ontstaan bij de directe lasten omdat er meer betaald moet worden aan De Dommel, en aan de andere kant ontvangt Brabantse Delta meer geld van de belastingbetaler, maar dat wordt op een ander programma geboekt. Dan is de last op dit programma toch hoger en niet lager als er meer aan De Dommel betaald moet worden? Per saldo is het voordeliger maar het voordeel komt ten goede aan de belastingopbrengsten. Daarom moet dit niet als voordeel gepresenteerd worden. Op pagina 8 onder programma 4000 de eerste zin, staat: "De netto lasten zijn naar verwachting 743.000 euro nadelig" en dan de volgende zin: "De netto directe lasten zijn 200.000 euro voordelig". Hij verzoekt om een toelichting.

Mevrouw Musters antwoordt dat dit betrekking heeft op het totaal van die twee punten. De SNB-situatie samen met de tariefafspraken is 200.000 euro nadelig.

Nadere toelichting: Dus ondanks het hoger te betalen bedrag aan De Dommel van € 307.000 zijn de totale netto directe lasten per saldo € 200.000 nadelig.

De heer Kocx is van mening dat dit niet mogelijk is.

De heer Kocx benadrukt dat er bij SNB minder kosten zijn, omdat de prijs per ton lager wordt vanwege lagere afschrijvingskosten. De verwerkingsprijs per ton wordt lager, dus Brabantse Delta betaalt SNB per ton minder maar door de kapitaallasten op de agio ontstaat een verhoging.

De heer Schellekens antwoordt dat het voordeel dat hier genoemd wordt, betrekking heeft op het feit dat de agio-uitkering van SNB van vorig jaar is doorgeschoven naar dit jaar. Dit jaar ontvangt Brabantse Delta een dubbele agio-uitkering die hoger is dan in de begroting opgenomen.

De heer Kocx meent dat geen sprake kan zijn van een voordeel want de terugbetaling sec van de agio is geen plus of min, dat is de terugbetaling van een lening, het geld komt terug.

De heer Schellekens benadrukt dat dat wel geldt voor dit programma bij het onderdeel netto directe lasten. Het nadeel staat bij de kapitaallasten. Er is een uitsplitsing gemaakt in de categorieën voor het programma 4000.

De heer Kocx verzoekt deze situatie bij managementletter 2 goed uit te zoeken, want juist door het verlengen van de afschrijvingstermijn van de SNB-installatie wordt de verwerkingsprijs per ton slib lager vanwege lagere bedrijfskosten. Dat is een voordeel maar daar staan meer kapitaallasten als nadeel tegenover.

De heer Schellekens antwoordt dat het voordeel van lagere afschrijvingslasten al verwerkt was in de begroting 2018 en dat het uitstellen van de agio-uitkering 2017 na het opmaken van de begroting bekend is geworden.

De heer Kocx meent dat als er nu meer agio wordt terugbetaald dan verwacht, juist de kapitaallasten dalen in plaats van stijgen.

De heer Schellekens antwoordt dat Brabantse Delta meer uitkeringen ontvangt en die lopen synchroon met de afschrijvingen, dus de afschrijvingen worden hoger.

De heer Kocx merkt op dat wanneer Brabantse Delta meer agio terugkrijgt, er meer kapitaal ter beschikking komt en er dus minder leningen nodig zijn.

De heer Schellekens antwoordt dat de uitkering wordt verrekend met de afschrijving en dat is per saldo nul, dus een hogere uitkering betekent ook een hogere kapitaallasten.

Antwoord via het verslag: Een hogere agioterugstorting van SNB leidt altijd tot een hogere afschrijving, omdat deze synchroon lopen¹. Het is een juiste constatering dat bij iedere agioterugstorting WBD de beschikking krijgt over meer kapitaal en er dus minder (snel) nieuwe leningen nodig zijn. Dit wordt ook als zodanig verwerkt in de liquiditeitsprognose van WBD.

De heer Knook constateert dat op bladzijde 2 bij de resultaten wordt gesproken over 200.000 euro extra negatief resultaat ten opzichte van de begroting. In het tabelletje daaronder staat een negatief resultaat van 400.000 euro.

Mevrouw Snoek bevestigt dat het 400.000 euro moet zijn.

De heer Knook refereert aan de risicoparagraaf bij het stukje "markt", daar staat: "De aantrekkende prijzen kunnen tot gevolg hebben dat de projecten duurder worden dan geraamd". Er is sprake van een overspannen markt, er is stress bij de aannemers, de totale kosten stijgen en het wordt moeilijk om de stijgingen te verrekenen. Is het dan niet noodzakelijk om te kijken welke projecten uitgesteld kunnen worden waardoor er in de toekomst lagere kosten ontstaan?

De voorzitter antwoordt dat uitstel van projecten bij de AWP 2.0 discussie aan de orde komt. De vraag is echter of gewacht kan worden op een lagere markt en of dit past in de tijdshorizon van de projecten van het waterschap.

De heer Knook heeft een vraag over de toelichting op de afwijkingen per programma, bladzijde 8, paragraaf 2.2. Een aantal afwijkingen wordt veroorzaakt omdat bij de reorganisatie de afdelingssleutels zijn geactualiseerd. De reorganisatie was bekend, dus waarom is de wijziging van de afdelingssleutels niet in de begroting opgenomen?

Mevrouw Snoek antwoordt dat deze toen nog niet exact in beeld waren. Er was wel een reorganisatie aangekondigd, maar de exacte begroting van de uren was nog niet mogelijk. Daarom is in de begroting een totaalbedrag opgenomen en zijn de uren exacter in beeld gekomen bij de managementletter begin van het jaar.

Mevrouw Van Overveld antwoordt dat in de aanloop naar een reorganisatie wel rekening wordt gehouden met wijzigingen. Bij het opstellen van de begroting gedurende de zomer werd hiermee rekening gehouden, maar de trajecten met het georganiseerd overleg en met de OR liep nog, dus heel concreet tot achter de komma kon dat op dat moment nog niet gespecificeerd worden. Daarom worden in de begroting algemene gegevens opgenomen en pas vanaf 1 januari wanneer bekend is hoe de plaatsingen eruit gaan zien, wordt deze informatie verwerkt.

De heer Knook vraagt of dit mede de reden is van het accorderen van de wijziging van de sleutels nadat de begroting is vastgesteld.

Mevrouw Van Overveld benadrukt dat het een niets met het ander te maken heeft.

Mevrouw Raedts heeft gezocht naar de stand van zaken rond het plan waterkwaliteitsverbetering en de 800.000 euro die daarvoor gereserveerd is. Zij kon hier niets over terugvinden, ook niet in de projectenlijst. Waar in de managementletter staat het plan en de voortgang beschreven?

Mevrouw Van Overveld antwoordt dat dit niet is opgenomen in de managementletter. In het laatste algemeen bestuur is afgesproken dat in de volgende vergadering nadere informatie zou worden gegeven over de verdeling van de 800.000 euro. Dit bedrag is in de begroting niet zodanig gespecificeerd dat er in de managementletter over gerapporteerd wordt.

De heer Van Stokkom antwoordt dat er binnen de investeringsvolumes van watersysteembeheer 1,5 miljoen euro is geoormerkt, een deel voor duurzaamheid en een deel voor waterkwaliteit. Deze investeringen staan niet vermeld in de managementletter want die betreft vooral de exploitatiebegroting en de voortgang van de projecten. Zolang er nog geen krediet verstrekt is voor een project, staat dit niet op de projectenlijst. In het algemeen bestuur is afgesproken om hier binnenkort over te rapporteren.

¹ Tegenover de extra agioterugstorting staan extra kapitaallasten. Dit betreft een financieringskwestie: Brabantse Delta leent SNB geld om te kunnen investeren en neemt de lening als financiële vaste activa op. SNB betaalt de lening terug in de vorm van agiostortingen, welke vervolgens in minder worden gebracht op de activa.

De voorzitter constateert dat het in de managementletter terugkomt zodra er projecten gevoteerd zijn die op dit domein betrekking hebben.

Mevrouw Raedts gaat ervan uit dat het aan het algemeen bestuur is om zo snel mogelijk een project te definiëren.

De heer Van Stokkom benadrukt dat de managementletter is bedoeld voor management by exception. Uitvoeringen conform de begroting zonder afwijkingen qua tijd of geld komen niet voor in de managementletter. Afwijkingen worden wel vermeld in de management letter. Er bestaat kennelijk een behoefte – daar is ook over gesproken in het algemeen bestuur – om juist op dit dossier dat de bijzondere belangstelling heeft van het algemeen bestuur, naar een methode te zoeken om die informatie wel te geven maar dat gebeurt niet via de managementletter.

Mevrouw Raedts bedankt voor deze uitleg. Het tweede punt is meer een constatering. In de managementletter staat op pagina 5 dat in de uitvoering van de projectportfolio grondverwerving als probleem wordt gedefinieerd. Omdat grondverwerving vaak lastig is, kan het vertraging opleveren voor projecten. Zij benadrukt dat het algemeen bestuur het voornemen heeft om daar binnenkort een keer een discussie over te voeren.

De heer Van Stokkom meldt dat afgelopen dinsdag in het directieteam uitvoerig is gesproken over extra personele capaciteit, juist op dit terrein. Er is nog geen conclusie getrokken, maar er is uitgebreid en intensief met elkaar gesproken over het oplossen van deze bottleneck.

De voorzitter gaat over naar het volgende agendapunt, 4.e, de Woz-waarde, dat is toegevoegd omdat er eerder in de managementletter gerapporteerd is dat de belastingopbrengsten voor de watersysteemheffing weer hoger zijn dan in de begroting opgenomen. Dat heeft voor een deel te maken met extra opbrengsten vanuit gebouwd. Daarom is onderzocht hoe de opbrengst gebouwd in de begroting geraamd wordt en hoe zich dat verhoudt tot de uiteindelijke aanslagoplegging door BWB. Dat proces is in bijlage 4.e. toegelicht.

4.e. Woz-waarde / belastingopbrengsten watersysteemheffing

De heer Kocx constateert dat in de eerste managementletter een hogere opbrengst van 1 miljoen euro bij de watersysteemheffing wordt gerapporteerd. Twee weken geleden is het COELO-rapport verschenen waarin zij overigens een berekeningsmethodiek hanteren die actueler is dan van de waterschappen. Bij kaart 68, bladzijde 119, staat: “Mutatie tariefheffing gebouwd, verschil tussen 2017 en 2018: Brabantse Delta: 9% stijging van het tarief” en dat is dramatisch hoog. Op bladzijde 119 wordt uiteengezet hoe zij de Woz-waarde precies doorrekenen. Brabantse Delta is met 9% stijging koploper stijgingen tariefheffing gebouwd. Er zijn dus meer inkomsten dan gewenst. Er wordt tevens gesproken over een tweede weeffout heeft in het systeem. Omdat de Woz-waarde van woningen veel harder stijgt dan de Woz-waarde van overige gebouwen en het waterschap dat allemaal middelt, betekent dat voor de ingezetenen met een eigen woning een veel grotere stijging dan voor degenen die geen woning bezitten. Bij de een is de hefboom naar beneden en bij de andere naar boven, dus op het moment dat COELO uitkomt op 9% verhoging voor de tariefheffing gebouwd, betekent dat voor woningbezitters een nog grotere stijging dan 9%. Hij verzoekt te onderzoeken hoe dit in de toekomst opgelost kan worden.

De voorzitter zegt toe dit punt mee te nemen, hij kan er nu inhoudelijk niet op ingaan. Aan de BWB is gevraagd om te beoordelen of met mogelijk is om het proces van de bepaling van de WOZ-Waarden te versnellen.

De heer Van der Kallen verzoekt het algemeen bestuur een keer te informeren over de beoordeling van de Waarderingskamer, want de Waarderingskamer brengt een rapport uit met heel veel aanbevelingen en dan is het interessant om te zien welke aanbevelingen in het volgende jaar of halfjaar opgepakt zijn en welke niet. De Waarderingskamer geeft feitelijk een soort cijfer van 1 tot 5. Zo lang het rond de 5 is, is het goed, maar bij 3 wordt het moeizamer. Hij vraagt of de waarderingsrapporten in het dagelijks bestuur van de BWB zijn besproken, ook in termen van wat er aan verbeteringen is gerealiseerd ten opzichte van oude rapporten. Het gaat bij de belastingsamenwerking en gemeenten vaak fout bij de Woz-aanpak. De Waarderingskamer bekijkt de taxaties en het opvolgen van bezwaarschriften. De rapporten zijn alleen maar waardevol als ze leiden tot de gewenste verbeteringen, maar de Waarderingskamer brengt nooit iets naar buiten, daarom zal er intern over gesproken moeten worden.

De voorzitter benadrukt dat de Waarderingskamer wel een aantal zaken op zijn website beschrijft, maar dan in algemene zin. De jaarlijkse rapportage van de Waarderingskamer wordt uitvoerig in het dagelijks bestuur van de BWB besproken en daar wordt nadrukkelijk gekeken over wat er wordt gerapporteerd over het opvolgen van de aanbevelingen van het jaar daarvoor. Dat wordt vergeleken met de bijdrage van de directie van de BWB over dat onderwerp. De Waarderingskamer bepaalt elk jaar of de belastingsamenwerking voor de onderscheiden gemeenten tot aanslagheffing kan overgaan naar aanleiding van het kwaliteitsoordeel over de waarderingen. De uiteindelijke score die BWB van de Waarderingskamer ontvangt, was over het afgelopen jaar 4 op een schaal van 5 en het jaar daarvoor was het ook 4. De 5 wordt alleen maar gegeven als men drie keer op rij aan de top zit, dus de opdracht aan de directie van de BWB is om ervoor te zorgen dat zij volgend jaar op 5 uitkomen.

De heer Schouwenaars sluit zich aan bij de opmerkingen en vragen van de heer Kocx. Als de Woz-waarden worden gemiddeld, dan kunnen de gevolgen voor een woning heel anders zijn dan voor een bedrijfspand, omdat de waarde zich anders ontwikkelt. De Woz-waarde ontwikkelt zich veel meer lokaal en als het waterschap blijft middelen, dan zullen de gevolgen groot zijn voor de inwoners van Breda. Hij stelt voor om de hele systematiek eens goed tegen het licht te houden en te analyseren of deze gehandhaafd kan blijven met het oog op de verdeling van lasten.

De voorzitter benadrukt dat men gebonden is aan wettelijke regels op dit gebied. Op datgene wat in de kostentoedeling is vastgelegd, bestaat enige mate van bestuurlijke vrijheid maar niet veel. Binnen dat kader wordt men onvermijdelijk geconfronteerd met deze middelingen.

De heer Schouwenaars constateert dat sprake is van een onrechtmatigheid – de heer Kocx noemt het een weeffout – en wanneer dit wordt gecontinueerd, dan zullen de gevolgen groot zijn.

De voorzitter zegt toe dit punt mee te nemen, maar de kostentoedeling kent wettelijke contouren waar het waterschap verder niets aan kan veranderen. Binnen die contouren bestaat enige beleidsvrijheid maar niet veel.

5. Rondvraag / sluiting

De heer Kocx heeft op internet informatie aangetroffen over het hacken van 46 e-mailadressen van Brabantse Delta.

Mevrouw Van Overveld meldt dat deze informatie al binnen 24 uur bekend was. Er zijn een paar sites waar e-mailadressen gecheckt kunnen worden en er zijn instructies gegeven om wachtwoorden te wijzigen. Het waterschap is aangesloten bij het CERT en zodra er problemen zijn, dan is dat heel snel bekend in het kader van de informatieveiligheid.

De voorzitter sluit de vergadering.

* * *